

Společně k bezpečí
Staré Sedlo 92
398 07 Orlík nad Vltavou
IČ: 27054705
e-mail: info@spolecnekbezpeci.cz
tel. +420 774 709 773

Orlík nad Vltavou, 12. května 2014
Počet stran: 3
Přílohy: 1/2

Vážený pan
PhDr. Marcel Chládek, MBA
ministr školství
Praha

Vážený pane ministře,

dne 27. března 2014 jsme na podatelnu MŠMT doručili Vám adresovaný otevřený dopis, kterým jsme poukazovali na netransparentnost, nedůvěryhodnost a nerovnost, kterou spatřujeme v **procesu certifikace programů primární prevence rizikového chování na školách**. Číslo jednací nebylo možné zjistit ani na podatelně, ani na kabinetu a zřejmě ani nebylo přiděleno (!).

Pro připomenutí velmi stručně shrnuji své hlavní výtky:

1. **Proces certifikací neprobíhá ani podle správního práva a na základě příslušných právních předpisů (jedna možnost), ani v režimu posuzování nezávislou právníkou osobou, která byla vybrána v rámci veřejné soutěže (druhá možnost), nýbrž v rámci státní správy a současně za nemalé peníze (varianta, kterou považuji za velmi netransparentní).**
2. **Cena za certifikační řízení se jeví jako diskriminační - řada poskytovatelů programů školské prevence nemá možnost o certifikaci žádat, protože na ně nemá finanční prostředky (25.000 – 30.000 za certifikaci na období 5 let), MŠMT navíc podmiňuje možnost žádat o dotace z veřejných zdrojů povinností podání žádosti o certifikaci, nebo vlastnictvím certifikátu. To považuji za nemravné, neetické a diskriminační. Navíc není zřejmé, na co jsou prostředky použity, ani jak byla stanovena výše ceny (dle jakého ceníku se v tomto případě státní organizace řídila).**
3. **Certifikátoři se mohou dostávat do střetu zájmů, mnozí sami pracují v organizacích, které touž certifikací procházejí také.**

Moje výzva Vám směřovala k zastavení tohoto procesu a jeho přezkoumání a také ke zvážení, zda tento proces je skutečně ve veřejném zájmu. Celý dopis (kromě toho, že Vám byl doručen), je jako otevřený zveřejněn na našich internetových stránkách www.spolecnekbezpeci.cz a jeho kopii znovu posílám současně s tímto dopisem.

Odpověď na můj dopis ani po více než osmi týdnech nedorazila. Zaregistrovali jsme pouze vydání společného stanoviska MŠMT a NÚV (dále jen „stanovisko MŠMT“), které však nebylo adresováno naší organizaci, ani nám nebylo doručeno standardní cestou, nýbrž k nám doputovalo jako několikrát přeposlaný hromadný e-mail. V této e-mailové zprávě bylo navíc subalterními úředníky, kteří mají pravděpodobně dojem, že žádný proces není schopný probíhat, pokud se ho oni osobně neúčastní, Mgr. Martinou Budinskou (v rámci zprávy od Mgr. Vladimíra Sklenáře) připsáno, že v otevřeném dopise uvádíme „řadu zkreslených a nepřesných informací k pracovišti pro certifikace NUV, financování certifikací, činnosti certifikačního výboru, k práci certifikátorů i obecně k systému certifikací programů primární prevence“. My jsme ovšem nikomu neposkytovali žádné informace, což si snadno ověří každý, kdo čte s porozuměním, pouze jsme se ptali, případně vyjadřovali svoje názory, na což máme právo. Takovéto tvrzení a jeho rozeslání na kraje a další pracoviště, organizace a do škol, jakož i aktivní zveřejnění na webových stránkách Vámi řízeného úřadu (www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/certifikace?highlightWords=vesel%C3%A1) nás může hrubě poškodit v očích našich spolupracovníků a klientů, a proto jsme v tom smyslu podali stížnost na tento postup výše uvedené úřednice.

K samotnému stanovisku MŠMT : **s podstatou naší výzvy a našich výhrad se mívá,** nejasnosti nevysvětluje. Potvrzuje, že **proces certifikací není ukotven na základě zákonodárského procesu** se všemi náležitostmi, tedy i s veřejnou diskusí a následným konsenzem, který každý takový proces provází. Stanovisko uvádí pouze jedno usnesení vlády (výkonné moci) a dva interní předpisy MŠMT (tj. předpisy určené pro daný úřad), které se navíc vztahují jen k certifikacím v oblasti primární *protidrogové* prevence. Nic z toho není a ani nemůže mít váhu zákonného předpisu, kterým jsou ukotveny podobné procesy (kvalita v oblasti dobrovolnické služby, sociálních služeb, sociálně-právní ochrany dětí apod.). Nebo jsou snad usnesení vlády a nařízení ministryně školství, příp. dále uváděná usnesení Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky obecně závaznými předpisy? Nevšimli jsme si, že by politický systém ČR v několika uplynulých letech oficiálně přešel na oligarchii.

Podivuhodnost celého procesu dokresluje fakt, že **většina písemností, která ve věci figuruje,** postrádá čísla jednací, tj. zřejmě **nejsou vydávány v souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a navazujícími předpisy,** kterými se MŠMT jako organizační složka státu a NÚV jako státní příspěvková organizace mají za povinnost řídit. Téměř žádná písemnost, která nám kdy byla ze strany NÚV doručena, neobsahovala číslo jednací, a to ani samotný certifikát. Číslo jednací, místo a datum neobsahuje ani stanovisko MŠMT, přitom je ale podepsané Vaším náměstkem PhDr. Fryčem a Mgr. Hořejším. Vzhledem k tomu, že toto stanovisko zřejmě neprošlo spisovou službou, je namístě se ptát, zda se vůbec jedná o oficiální stanovisko Vámi řízeného úřadu! Za vrcholný počín v této věci považuji skutečnost, že **můj předchozí dopis Vám není možné na MŠMT dohledat, protože ani ten neobdržel číslo jednací!** Ačkoliv byl doručen přímo na podatelnu (naše kopie má razítko, datum přijetí i podpis), podatelna jej neneviduje, stejně tak ani Váš kabinet, na který nás podatelna odkázala. Kde tedy dopis skončil? Je to důkaz obyčejného nepořádku, nebo záměrného jednání úředníků MŠMT???

Na druhé straně je ale možné zaznamenat jisté **změny,** které mohly být způsobeny našim dopisem. Např. Pracoviště pro certifikace NÚV (dále jen „PPC NÚV“) revidovalo svůj postoj, že „uhrazení smlouvené částky je nutné k uzavření certifikačního řízení a zaslání rozhodnutí“ a zaslalo nám naše certifikáty ještě před úhradou. Na internetových stránkách PPC NÚV se u jména Mgr. Sklenáře objevilo v závorce, že „v současné době neprovádí

místní šetření z důvodu práce na MŠMT“. Připsání jedné věty na internet ale rozhodně **neřeší možný střet zájmů** (viz výše a předchozí dopis), ani neosvětluje **důvody výše ceny za certifikační řízení a použití těchto finančních prostředků**. Ani po dvou naléhavých upozorněních jsme od PPC NÚV neobdrželi vyúčtování služeb jako přílohu k faktuře, na základě které máme státu uhradit náklady spojené s certifikačním řízením. Jsme-li totiž (na základě objednávky) odběratelem služeb NÚV, pak je náš vztah vztahem obchodním a je vcelku běžné, že odběratel si vyžádá od dodavatele rozúčtování. Běžný rozpis nákladů je schopna dodat stavební firma za opravu plotu, grafik za výrobu internetových stránek, kadeřnice, cateringová služba, dodavatel elektřiny atd. atd. a jeví se nám jako velmi podivuhodné, že to není schopna (a proč) dodat organizace přímo řízená státem. K využití prostředků za certifikační řízení jsme – kromě stanoviska MŠMT – dostali i dvě písemné informace od PPC NÚV. Protože jsou do jisté míry protichůdné a protože je dle našeho názoru tato záležitost klíčová, analyzujeme tento problém zvlášť v příloze č. 1 k dopisu.

Pane ministře, naším cílem bylo upozornit Vás na nesrovnalosti, které v procesu certifikací vidíme, a současně dát možnost dalším organizacím k diskusi a vyjádření. Opravdu nerozumíme tomu, proč není z Vaší strany možné zaslat nám obyčejnou a běžnou odpověď na naše otázky, názory a výzvy, proč namísto toho MŠMT vydává a po internetu šíří neoficiální prohlášení bez data a místa pořízení a čísla jednacího, což svědčí o tom, že daný dokument ani nebyl vytvořen v souladu se standardním spisovým řádem, kterým se MŠMT jako ústřední orgán státní správy nepochybně řídí. Jste ministrem školství za Českou stranu sociálně demokratickou, která má ve svých *Programových prioritách*, v části *Rozvoj demokracie* zakotveny zásady *partnerské spolupráce státu s neziskovými organizacemi, rozšiřování působnosti organizací občanského sektoru a důsledného uplatňování práva občanů na informace* (<http://www.cssd.cz/program/hodnoty-cile-a-principy-cssd/>). Právě o partnerskou spolupráci, deklarovanou Vaší stranou, se tu teď snažíme, stejně jako o obyčejnou a korektní komunikaci s úřadem, v tomto případě Vámi řízeným. Jak se dále slučuje nap. třicetitisícová výše ceny za certifikační řízení, která je navíc hrazena státu (!), s ideou sociální spravedlnosti a rovným přístupem, které patří mezi hlavní hodnoty, cíle a principy ČSSD (viz <http://www.cssd.cz/program/hodnoty-cile-a-principy-cssd/>)? Odvoláváme se v danou chvíli také na *Programové prohlášení vlády*, jejímž jste členem a jejíž prioritou je *rozvoj občanské společnosti, činnosti nestátních neziskových organizací a účast občanů na rozhodování a správě veřejných záležitostí jako nezbytné součásti funkčního demokratického právního státu* (<http://www.vlada.cz/assets/media-centrum/dulezite-dokumenty/programove-prohlaseni-unor-2014.pdf>). Bez konkrétních kroků (v tomto případě Vašich nebo Vámi řízeného úřadu) zůstanou tyto cíle pouze prázdnými papírovými frázemi: ve slovech uznání, ve skutečnosti pohrdání.

Nejasnosti okolo certifikací pro nás nejsou uzavřenou kapitolou, naopak, stále věříme v aktivní reakci z Vaší strany, v jasné a konkrétní vysvětlení nejasností a **přezkoumání a případné zastavení celého procesu v této podobě**.

Mgr. Michaela Veselá, v.r.
členka Výboru organizace
a statutární zástupce

Certifikace programů primární prevence rizikového chování na školách – financování

Alternativní analýza

Vyúčtování služeb spojené s certifikačním řízením v podobě běžného rozpisu nákladů nelze od PPC NÚV získat, ač jsme se o to opakovaně pokoušeli. PPC NÚV nám v tomto smyslu odpovědělo dvakrát, současně jsme se cosi o nákladech dozvěděli i ze stanoviska MŠMT a NÚV, pokaždé byla ale odpověď nekonkrétní a vždy se údaje rozcházeły:

PPC NÚV poprvé uvedlo, že „skladba ceny zahrnuje výplaty certifikátorům za přípravu a realizaci místního šetření, jejich cestovní a další výdaje, zhodnocení služby (např. evaluace procesu, supervize), náklady spojené s poskytnutím podkladů pro Výbor MŠMT a se zpětnými informacemi o výsledku certifikačního řízení poskytovateli (informační dopis či certifikát)“. *Dopis ze dne 24.3.2014, podepsán Mgr. Lucií Myškovou a PhDr. Helenou Pacnerovou.*

V druhém dopise PPC NÚV uvedlo, že „částka, kterou žadatel hradí, je využita na přímé náklady spojené s realizací místního šetření (např. odměny certifikátorům, cestovné) a vzdělávání poskytovatelů programů primární prevence. *Dopis ze dne 24.3.2014, podepsán týmiž.*

Ve stanovisku MŠMT je uvedeno, že „částka, kterou hradí žadatel o certifikaci, pokrývá úhrady dohod o provedení práce pro certifikátory, cestovních náhrad pro certifikátory a náklady na vzdělávání žadatelů.“

Máme tedy následující položky, k nim možná vysvětlení a řadu otazníků:

1. Odměny (DPP) certifikátorům za místní šetření a jejich cestovní náhrady – protože nemáme oficiální informace o výši odměny (ač jsme o tuto informaci opakovaně žádali), můžeme využít sdělení jednoho z certifikátorů (žádného z těch, kteří prováděli místní šetření v naší organizaci), že výše odměny je 3.000 Kč pro 1 certifikátora za 1 šetření, pro vedoucího certifikačního týmu pak 6.000 Kč. Za tříčlenný tým je to tedy 12.000 Kč celkem. Společně s cestovními náhradami tento výdaj může být přibližně 15.000,-Kč.

2. Další výdaje certifikátorů – není jasné, co je tím myšleno, protože při uzavírání DPP jsou všechny výdaje související s výkonem práce zahrnuty do cestovních náhrad.

3. Zhodnocení služby – evaluace procesu – není zřejmé, co se tím myslí, kdo evaluuje, pokud totiž PPC NÚV, pak není třeba toto platit, protože úředníci PPC NÚV už jsou jednou zaplacení jako zaměstnanci!

4. Supervize - podle stanoviska MŠMT zajišťuje supervizi PPC NÚV! Znamená to, že úředníci NÚV jsou placeni 2x – jednou jako zaměstnanci příspěvkové organizace MŠMT, podruhé z peněz žadatelů o certifikaci? Nebo to znamená, že žadatelé o certifikaci financují fungování a provoz PPC NÚV, tj. útvar v rámci NÚV?

5. Náklady spojené s poskytnutím podkladů pro Výbor MŠMT – podle Certifikačního řádu „zpracovává výsledky místních šetření a předkládá je ve stanovených termínech k jednání Výboru pro udělování certifikací“ PPC NÚV! Platí to, co v předchozím bodu – jsou

úředníci NÚV placeni 2x? Nebo je celé PPC NÚV financováno žadateli o certifikace? A pokud je fungování PPC NÚV financováno žadateli o certifikace, proč se ve výčtu, který nám byl poskytnut, neobjevuje např. položka kancelářské potřeby, energie, mzdy pracovníků PPC NÚV, vybavení PPC NÚV....?

6. Poskytování zpětných informací o výsledku certifikačního řízení – platí totéž, co v předchozím bodu: posílání dopisů a certifikátů je administrativní činnost vykonávaná PPC NÚV, platíme tedy již zaplaceného úředníka, nebo přímo a na základě obchodního vztahu financujeme fungování útvaru v rámci úřadu státní správy??? Pokud platíme zvláště najatého úředníka/úředníky, resp. celé pracoviště, proč je to právě v rámci této instituce, která neprošla žádnou transparentní soutěží?

7. Náklady na vzdělávání žadatelů – podíváme-li se na pozvánku na jedno takové školení na <http://www.nuv.cz/vice/pracoviste-pro-certifikace/skoleni-pro-zajemce-o-certifikaci>, zjistíme, že ze sedmi hodin, což je časová dotace školení, lektorují na tomto školení pracovníci PPC NÚ a MŠMT. Zbylé tři hodiny pak dvě certifikátorky, jejichž honorář může dle obvyklých cen činit např. 500 Kč/hod. (školí souběžně), tj. náklad na lektorné může být 3.000 Kč, náklady další zřejmě už jen na občerstvení, protože školení se koná v prostorách NÚV. Celkem můžeme odhadovat 5.000 Kč. Je to částka, o kterou se dělíme s x dalšími žadateli, jejich počet nám není znám, protože na financování celého procesu se podílejí nejen ti, kteří certifikát obdrží (jejich seznam NÚV zveřejňuje), ale i ti, co ho neobdrží. Předpokládejme ale, že se na této částce podílíme např. třemi procenty, což tedy činí 150 Kč. Z principu není ovšem jasné, proč by ti, kteří se školení neúčastní a o certifikace mají přesto zájem, měli hradit vložné za ty, kteří se školení účastní, ale pak se neúčastní samotného procesu. Proč by měli někteří účastníci a dokonce i ne-účastníci, hradit vložné za někoho jiného? Takovou praxi jsme nezaznamenali v žádném zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

V případě bodů 2. – 6. předpokládáme, že došlo k omylu ze strany PPC NÚV, že toto není hrazeno z prostředků od žadatelů, a to z důvodů již uvedených. Pokud tedy sečteme náklady na body 1. a 8., dostáváme se k částce 15.150,-Kč. **Nezbývá, než se znovu ptát, na co přesně jsou použity ty zbývající peníze?**

Kdyby stát deklaroval, že služba je ve veřejném zájmu, a podobně, jako u certifikací programů sekundární a terciární protidrogové prevence uhradil úspěšně certifikovaným organizacím 70% nákladů, i kdyby jich uhradil 50%, dostáváme se na částku, která je únosná. A bylo by srozumitelné, proč stát volí tento způsob administrace celého procesu. Bylo by zřejmé, že stát dokáže ten proces udělat levněji, než nestátní organizace nebo jiné právnické osoby. Ale to zjevně nedokáže.